

**ЮНАКЪТ И СТРАШНИЯТ
ЗМЕЙ
РУСКА НАРОДНА ПРИКАЗКА,
ОБРАБОТЕНА ОТ ЧАВДАР
АЛАДЖОВ**

Превод от руски: [Неизвестен], —

chitanka.info

Имало едно време един селянин, който бил повикан да служи на царските кораби. А царската морска служба била от дълга по-дълга. Затова на раздяла той рекъл на жена си:

— Отивам моряк и сигурно ще ме държат там дълги години, жено, затуй ти наглеждай добитъка и работи нивите да се прехранваш, докато се върна. Ето ти и малко пари, та като ни се роди дъщеря и порасне, да има с какво да ѝ направиш чеиз за зестра. Пък ако се роди син, и за него ще потрябват пари, като се зажени.

Заминал селянинът и след няколко месеца жена му родила не момиче, не момче, а две момчета-близначета. Кръстила едното Иван, а другото Петър, но въпреки че имали имена, всички в село ги наричали „моряшките близнаци“. Момчетата расли и порасли едри и яки момци. Веднъж те рекли на майка си:

— Мамо, татко не е ли оставил пари? Искаме да идем на пазар в града и да си купим по един хубав кон, но нямаме пари.

Майка им дала парите, които оставил мъжът ѝ, и ги посъветвала на изпроводяк:

— Слушайте, деца! Когато ходите из града, поздравявайте всекиго, когото срещнете! Никого не отминавайте без поздрав и поклон, какъвто и да е!

— Хубаво, мамо — съгласили се близнаците и тръгнали.

Когато стигнали на пазара, видели много коне, но нито един не им харесал. Иван рекъл на Петър:

— Виж колко много хора се трупат в другия край на площада. Да идем и ние да видим какво има там.

Отишли близнаците и що да видят: на два дъбови стълба били привързани два чудно хубави жребеца с по две железни вериги, заключени с по два кофара, за да не ги отвърже някой. Конете пръхтели, дърпали се, зъбели се, ровели с копита земята, но не можели да се освободят. А хората ги гледали смаяни от страни.

— За колко продаваш тия жребци? — попитал Иван стопанина.

— Няма за какво да питаш — отвърнал стопанинът. — Това не е стока за слабак като тебе.

— Сигурен ли си, че конете не са за мене и за брат ми? Може би ще ти платим за тях добра цена, само че най-напред трябва да им погледнем зъбите.

— Който смее, нека иде при тях и им прегледа дори ушите, ако иска! — засмял се стопанинът.

Иван и Петър приближили до конете, за да погледнат зъбите им, но животните се изправили на задните си крака. Братята ги ударили с колена в гърдите, веригите веднага се скъсали, а жребците отскочили няколко метра назад и паднали по гърбовете си. Сетне рипнали и побягнали извън града.

— Това ли ти е прехвалената стока? — викнали близнаците. — Това не са коне! И без пари да ни ги даваш, няма да ги вземем!

Всички се зачудили на юначеството на двамата близнаци, а на стопанина се доплакало, че загубил конете си. На близнаците им дожаляло за стопанина. Те излезли на полето, провикнали се юнашки и конете долетели сами и спрели пред тях като заковани. Иван и Петър ги завързали пак с веригите и ги отвели на стопанина им, който се зарадвал безкрайно много, а те си тръгнали за дома.

Като повървели малко, срещнали един белобрад старец, ала били забравили какво заръчвала майка им на тръгване и го отминали без поздрав. След малко Иван се досетил и казал бързо на брат си:

— Ние забравихме да поздравим стареца и да му се поклоним.

Те се върнали, настигнали стареца, свалили шапки и дълго му се кланяли.

— Прости ни, дядо — помолили се те, — загдето те отминахме, без да те поздравим.

— Простено да ви е — отговорил старецът. — Накъде сте се запътили: по работа ли, или подвизи да вършите?

— Ходихме на пазара — отвърнали близнаците. — Искахме да си купим по един кон, но нямаше като за нас.

— Елате с мене — казал старецът. — Ще ви подаря по един такъв кон, че цял живот да ме споменавате.

И той ги завел в една планина, отворил там една желязна врата, из която излезли два големи и силни коня.

— Ето коне за вас — рекъл старецът и изчезнал за миг.

Близнаците яхнали конете, пришпорили ги и скоро пристигнали у дома. Разправили всичко на майка си, похвалили се как един старец им подарил чудно хубавите коне, а накрая рекли:

— А с парите утре ще идем да си купим мечове.

— Идете — съгласила се майката.

На другия ден отишли при един изкусен ковач и му казали:

— Искаме да ни направиш по един хубав и тежък меч.

— Но аз имам готови — отвърнал учудено ковачът.

— Те са леки за нас. Ние искаме да тежат над сто кила.

— Не мога да ви изкова такива.

Нажалили се много братята от отказа на ковача да им направи тежки мечове и поели към дома си с наведени глави.

Тъкмо излезли от града, и срещнали познатия старец. Щом го видели, близнаците го поздравили, поклонили му се и му разказали къде и за какво са ходили.

— Елате с мен — рекъл им старецът. — Аз ще ви подаря по един меч, но такъв, какъвто приляга на юнаци като вас! — И пак ги повел към планината.

Там отворил същата желязна врата и изнесъл отвътре два тежки и остри меча, дал им ги и пак изчезнал.

Като ги видяла да пристигат на вълшебните си коне с новите мечове на кръста, майката въздъхнала и заронила сълзи:

— Ех, деца, деца, виждам, че няма да храните майка си...

И наистина след няколко дена те препасали мечовете, възседнали конете, помолили майка си да ги благослови и тръгнали да си търсят щастието по света. Яздили без умора три дни и три нощи и на четвъртия ден стигнали до един кръстопът, на който имало две табели, едната сочела надясно и на нея пишело, че който тръгне натам, сигурно ще стане цар, а другата показвала наляво и надписът ѝ гласял, че който тръгне натам, сигурно ще умре. Да тръгнат двамата надясно — не си струвало за юнаци като тях, пък и двамата едновременно не можели да станат царе, затова Иван предложил:

— Слушай, братко, аз съм по-силен от тебе и ще хвана левия път, пък ти поеми надясно. Дано успееш да станеш цар.

Простили се по братски и всеки тръгнал по своя път. Петър, който хванал надясно, стигнал до едно царство. Като видял царят какъв юнак е Петър, харесал го много, оженил го за дъщеря си и му дал да управлява царството вместо него.

А Иван, който поел наляво, пътувал цял месец непрекъснато, докато пристигнал в едно голямо царство. В това царство всички къщи били покрити с черно, над покривите се веели черни знамена, а хората

били облечени в черно и изглеждали много тъжни. Учудил се Иван и попитал за това първата срещната бабичка.

— Остави се, синко — казала тя, — всеки ден от морето излиза един голям морски змей с дванайсет глави и изяжда по една девойка — ние му ги даваме, защото иначе заплашва да унищожи столицата. Сега дойде редът на най-голямата от трите царски дъщери. Заведоха я вече на морския бряг и я оставиха там на змея да я изяде. Ето защо хората са угрижени, тъжни и скръбни.

Иван яхнал коня си и препуснал право към морския бряг. Видял там царската дъщеря завързана с вериги и тръгнал към нея.

— Върви си по-скоро, юначе, защото змеят всеки миг може да дойде и ще те изяде — викнала му тя.

— Не бой се, хубавице — отвърнал ѝ спокойно Иван, — с мене змеят ще се задави! — Сетне пристъпил към нея, хванал веригата и я скъсал, сякаш била най-обикновен конец, довякъл грамадни дървета, наклал буен огън и легнал на коленете на царската дъщеря, като не забравил да ѝ поръча: — Аз ще подремна малко да си поотпочина, а ти гледай все към морето. Щом видиш, че се задава облак и морето почне да се вълнува, събуди ме.

Заспал Иван дълбоко, а девойката не сваляла очи от морето. Изведнъж се задал облак, морето се развълнувало и над водата се появил морският змей. Царската дъщеря събудила юнака. Той рипнал веднага на крака, метнал се пъргаво на коня и измъкнал чевръсто меча си. Морският змей налетят право върху него. В очите му бляскали светкавици, а устата му бълвала пламъци. Щом стигнал брега, развикал се, та земята чак потреперяла:

— Предай се, юначе! Колкото да си як, ти не можеш да се бориш с мене и затуй влез доброволно в гърлото ми! — И раззинал уста.

— Почакай малко — засмял се Иван, — та да не се задавиш... — И като развъртял меча си, нахвърлил се на змея.

Развихрил се страшен бой — нечут и невидан. Иван въртял меча си и удрял с него без почивка змея. Успял да отсече шест глави, но на седмата мечът му се сгорещил толкова много, че не можел да го държи повече в ръката си. И се замолил на царската дъщеря:

— Спаси ме, хубавице! Намокри забрадката си в морето и ми я дай да обвия дръжката на меча си, защото иначе не ще мога да го държа повече — и двамата ще загинем!

Хубавицата веднага притичала, топнала забрадката си в морето и му я дала. Иван увил дръжката, стиснал меча още по-здраво и като се развъртял — отсякъл и седмата глава. Морето тозчас се укротило, стихнало. Юнакът хвърлил тялото на морския змей във водата, сбогувал се с царската дъщеря и се прибрал у дома си. Хвърлил се на завивките и веднага захъркал — тъй бил уморен от боя, че спал непробудно три дни и три нощи.

А през това време на разсъмване царят пратил началника на стражата да види какво е станало с дъщеря му. Началникът се

изненадал, като я намерил жива. И щом научил от нея, че морският змей е мъртъв, извадил сабята си и я опрял в гърдите на девойката.

— Ще те заколя като пиле, ако не кажеш на баща си, че аз съм убил змея и съм те спасил! — заканил се грозно той.

— Ще кажа — уплашила се и обещала царската дъщеря.

Като научил това, царят веднага решил от благодарност и за награда да омъжи дъщеря си за началника на стражата. След три дни трябвало да стане сватбата. На празненството по този случай отишъл и Иван. Щом го съзряла между хората, царската дъщеря го посочила на баща си и прошепнала в ухото му:

— Този юнак уби змея, началникът ме заплаши да те излъжа.

Царят се ядосал много и накарал начаса да накажат началника на стражата, а тъй като всичко по сватбата било вече готово, оженил Иван за дъщеря си.

Така Иван останал в престолния град край морето и заживял като същински цар.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.